

Maa- ja metsätalousministeriölle

Biotekniikan neuvottelukunnan lausunto maa- ja metsätalousministeriön asettaman työryhmän laatimasta luonnoksesta kansalliseksi rehustrategiaksi vuosille 2011-2020 (MMM046:00/2009)

Pyydettyinä lausuntonaan maa- ja metsätalousministeriön asettaman työryhmän laatimasta luonnoksesta kansalliseksi rehustrategiaksi vuosille 2011-2020 biotekniikan neuvottelukunta esittää kunnioittaen seuraavaa:

Kansallisessa rehustrategiassa nostetaan kahdeksi tärkeimmäksi tavoitteeksi ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja kotieläintuotannon säilyminen kilpailukykyisenä muuttuvassa toimintaympäristössä. Tavoitteet on jaoteltu neljään strategiseen linjaukseen: suomalaisen kotieläintuotannon perusta on turvallinen, laadukas ja kilpailukykyinen rehu, valkuaisrehuomavaraisuuden ja kotoisten rehuvalkuaislähteiden käytön lisääminen, riskienhallinnan kehittäminen ja ympäristöystävällinen ja eettinen kotieläintuotanto.

Mahdollisuutemme pärjätä globaalissa kilpailussa ja hillitä ilmastonmuutosta edellyttää biotekniikan neuvottelukunnan näkemyksen mukaan bio- ja geenitekniikan menetelmien täysimääräistä hyödyntämistä kasvi- ja eläintutkimuksessa. Keskeisiä tutkimuskohteita ovat muun muassa kasvien kasvuominaisuudet, satoisuus ja kestävyys, ravitsemuksen ja geenien toiminnan yhteys osana kotieläintutkimusta sekä valkuaisista sisältävien kasviperäisten sivutuotteiden hyödynnettävyys. Tästä syystä korkeatasoisen bio- ja geenitekniikkaa hyödyntävän tutkimuksen mahdollistaminen sekä uusien innovaatioiden tukeminen on ensiarvoisen tärkeää, ja sitä tulisi strategian toimenpiteissä voimakkaammin korostaa.

Strategiassa asetetaan tavoitteeksi nostaa valkuaisrehuomavaraisuus 15 prosentista 50 prosenttiin. Tavoitteen saavuttaminen vaatii merkittäviä satsauksia niin kasvinjalostukseen kuin tuotantoinnovaatioiden ja kaupallisen viljelytoiminnan tukemiseen. Soijan viljely on maassamme mahdotonta, joten valkuaisainetuotannon lisääntyminen perustuu lähitulevaisuudessa lähinnä rypsin ja rapsin kasvatukseen sekä etanolituotannon sivutuotteena saatavan ohravalkuaisrehun käyttöön. Rypsin ja rapsin viljelyn lisääminen onnistuu vuoden 2011 alussa voimaan astuvan valkuais- ja öljykasvipalkkion avulla, mutta etanolituotannon sivutuotteena saatavan ohravalkuaisrehun laaja hyödyntäminen vaatii vielä runsaasti kehitystyötä. Strategian taustaosiossa valkuaisjakeen ja etanolin yhteistuotanto mainitaan useaan kertaan erillisenä kokonaisuutena, mutta strategisisissa linjauksissa sitä ei enää nosteta yhtä selvästi esiin. Se tulee kuitenkin todennäköisesti olemaan yksi merkittävimmistä kehittämiskohteista vuosien 2011 ja 2020 välisenä aikana.

Voimakkaista ponnistuksista ja tukitoimista huolimatta valkuaisrehuomavaraisuuden nosto tavoiteltuun 50 prosenttiin voi olla vaikeaa. Kotieläinsektorimme on siten tulevaisuudessakin hyvin riippuvainen tuontirehuvalkuaisesta. Vuonna 2009 soijarehua tuotiin maahamme noin 154 miljoonaa kiloa, josta vajaa 10 prosenttia oli muuntogeenistä. Muuntogeenisen soijan käyttö on lisääntymässä maassamme, koska vuonna 2008 kyseisen soijan osuus oli toimittajien Elintarviketurvallisuusvirastolle antamien tietojen mukaan noin viisi prosenttia. Ei-muuntogeenisen soijan saatavuus todennäköisesti vaikeutuu entisestään tulevina vuosina. Tästä syystä biotekniikan neuvottelukunnan näkemyksen mukaan strategiassa olisi pohdittava vaihtoehtoa, jossa muuntogeenisen soijan tuonti maahamme edelleen kasvaa.

Muuntogeenisen kasvintuotannon vaikutukset kotimaiseen rehuutuotantoon ja sitä kautta tuotantoeläinten kasvatukseen olisi muutoinkin tuotava enemmän esiin, jotta strategia olisi linjassa muun muassa kansallisen ruokastrategian ja maa- ja metsätalousministeriön vuosille 2009-2013 laatiman geenitekniikkastrategian ja toimenpideohjelman kanssa. Kansallisessa ruokastrategiassa ilmastonmuutokseen sopeutumisen yhtenä edellytyksenä on tehokas kasvinjalostus, johon sisältyy myös geenimuuntelu, ja geenitekniikkastrategia puolestaan nostaa esiin valmiuden tuottaa geenitekniikan avulla ravitsemuksellisesti laadukkaampia rehuja.

Helsingissä, 18. päivänä elokuuta 2010,

Kimmo Pitkänen
Biotekniikan neuvottelukunta
puheenjohtaja

Karoliina Niemi
Biotekniikan neuvottelukunta
sihteeri